

CENTAR ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE "VINKO BEK"

ZAGREB, KUŠLANOVA 59A

ETIČKI KODEKS

Centra za odgoj i obrazovanje „Vinko Bek“

Zagreb, prosinac 2016.

Na temelju članka 58. stavka 1. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN broj: 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14), te članka 82. Statuta Centra za odgoj i obrazovanje "Vinko Bek" Kušlanova 59a, Zagreb (u daljnjem tekstu: Centar) uz suradnju sa Učiteljskim i Nastavničkim vijećem Centra i stručnim tijelima Centra Upravno vijeće Centra je na 4. sjednici održanoj dana 20. 12. 2016. godine donijelo

ETIČKI KODEKS CENTRA ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE "VINKO BEK"

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Izrazi u ovom Etičkom kodeksu navedeni u muškom rodu neutralni su i odnose se na osobe muškog i ženskog spola.

Izrazi "učenik" i "korisnik" odnose se na djecu, mlade i odrasle osobe kojima se pružaju usluge Centra.

Svrha Etičkog kodeksa

Članak 2.

Svrha Etičkog kodeksa u Centru za odgoj i obrazovanje „Vinko Bek“ (dalje: Centar) je poticanje razumijevanja i prihvaćanja temeljnih načela moralno opravdanoga ponašanja i promicanje etičkih vrijednosti. Provođenje odredbi ovog Etičkog kodeksa ima za svrhu i utjecaj na učenike/korisnike u cilju prihvaćanja etičkih normi u budućem životu i radu i podizanje razine značenja učiteljskog i nastavničkog poziva, poziva edukacijskih rehabilitatora i drugih stručnih radnika u Centru (volontera, studenata na praksi i vježbenika) i širem okruženju odnosno društvu u cjelini.

Etički kodeks nastoji afirmirati i promicati etično ponašanje i vrijednosti, što je obveza svih stručnih radnika i ostalih radnika Centra kao i svih osoba koje na bilo koji način sudjeluju u radu i djelovanju Centra (volontera, studenata na praksi i vježbenika).

Predmet Etičkog kodeksa

Članak 3.

Centar donošenjem Etičkog kodeksa osigurava svakom radniku, učeniku/korisniku, roditelju i ostalim korisnicima usluga Centra ostvarivanje svih ljudskih prava unutar Centra te poštivanje svih prava zajamčenih Ustavom Republike Hrvatske, zakonima i propisima RH te međunarodnim ugovorima kojih je RH potpisnica.

II. ETIČKA NAČELA

Načelo poštivanja integriteta i dostojanstva osobe

Članak 4.

Svi radnici, učenici/korisnici i roditelji/skrbnici trebaju biti poštovani kao osobe, u skladu sa zajamčenim pravima na život, integritet, dostojanstvo, privatnost i ugled.

Pravo na slobodu mišljenja i izražavanja

Članak 5.

Centar podupire i potiče slobodu mišljenja i izražavanja stavova kao temeljnu vrijednost u svim segmentima života i rada.

Načelo jednakosti i pravednosti

Članak 6.

Svaki radnik Centra, učenik/korisnik i njegov roditelj/skrbnik treba se ponašati u skladu s načelom jednakosti i pravednosti. Nedopustiv je svaki oblik diskriminacije, zlostavljanja, uznemiravanja ili iskorištavanja. Centar je dužan osigurati uvjete za ostvarivanje načela jednakosti i pravednosti. Nedopustiv je svaki oblik neposredne ili posredne diskriminacije temeljen na religiji, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, rasi, podrijetlu, spolu, spolnoj orijentaciji, političkom opredjeljenju, obiteljskom i bračnom statusu, životnome stilu, obiteljskim obvezama, imovinskom stanju, godinama, tjelesnom izgledu, trudnoći, invalidnosti i zdravstvenom stanju.

III. Neprihvatljivo ponašanje

Uporaba alkohola i drugih opojnih sredstava

Članak 7.

Zabranjena je uporaba alkohola ili drugih opojnih sredstava za vrijeme rada ili boravka u Centru.

Uznemiravanje

Članak 8.

Uznemiravanjem se smatra svako neprimjereno ponašanje prema drugoj osobi koje ima za cilj ili koje stvarno predstavlja povredu osobnog dostojanstva, ometa njezino obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvalitetu života te osobe.

Uznemiravanjem se smatra svaki čin, pojedinačan ili ponavljan, verbalni, neverbalni ili fizički kao i stvaranje ili pridonosenje stvaranju neugodnih i neprijateljskih radnih i obrazovnih okolnosti koje drugu osobu zastrašuju, vrijeđaju ili ponižavaju.

Stanje intoksikacije alkoholom ili drugim opojnim sredstvima ne može se smatrati olakotnom okolnošću u slučajevima uznemiravanja.

Spolno uznemiravanje

Članak 9.

Spolno uznemiravanje nedopustivo je ponašanje koje karakterizira izostanak pristanka ili odbijanje druge strane, a uključuje:

- ponavljano neželjeno upućivanje verbalnih i fizičkih prijedloga spolne naravi drugoj osobi,
- fizičko napastovanje,
- ponavljano neželjeno iznošenje šala i opaski koje su spolno obojene, uključujući referiranje na spol i spolnu orijentaciju,
- ruganje i ismijavanje koje je spolno obojeno,
- izlaganje spolno uvredljivoga i uznemiravajućeg materijala,

Neprihvatljivim se smatra vršenje pritiska na osobu koja je odbila ili prijavila takvu vrstu ponašanja.

Neprihvatljivim se smatra i zanemarivanje prijava spolnoga uznemiravanja u smislu odgađanja ili neistraživanja prijavljenoga spolnoga uznemiravanja.

Svaki oblik uznemiravanja i spolnog uznemiravanja koju je počinio radnik Centra, učenik/korisnik, roditelj/skrbnik, treba prijaviti nadležnoj instituciji.

IV. Odgovornost prema Centru i zaštita osobnog ugleda i ugleda Centra

Članak 10.

Profesionalne djelatnosti svih zaposlenih u Centru trebaju što je više moguće pridonositi ostvarenju njihovih zadataka.

Radnici Centra trebaju se brinuti o dobrobiti i interesima Centra te odgovorno i pošteno tragati za optimalnim rješenjima. U tom smislu ne odobrava se :

1. namjerno ometanje djelatnosti Centra
2. nesavjestan odnos spram imovine Centra te onemogućavanje ili otežavanje ostalim radnicima Centra da se koriste tom imovinom
3. uporaba imovine Centra ili pogodnosti za osobne, komercijalne, političke, vjerske, društvene i druge svrhe
4. namjerno predstavljanje osobnih stajališta kao službenog stajališta Centra radi stjecanja osobne koristi ili promocije
5. korištenje imenom ili logotipom Centra za privatne djelatnosti kako bi se neopravdano stvorio dojam autoriteta Centra.

Članak 11.

Radnici Centra trebaju odgovorno, savjesno i profesionalno ispunjavati svoje obveze prema učenicima/korisnicima, kolegama, roditeljima i ostalim suradnicima.

Radnici Centra trebaju biti pravedni i ne smiju dopustiti da predrasude utječu na njihovu objektivnost u radu.

Radnici Centra ne smiju zloupotrebjavati svoj autoritet i ne smiju dopustiti da osobni interesi i odnosi utječu na etičko i profesionalno obavljanje radnih obveza.

U svim oblicima javnog nastupa u kojima predstavlja Centar, Radnik treba paziti na svoj osobni ugled i ugled Centra.

V. Povjerljivost u poslovanju te zaštita podataka

Obveza zaštite povjerljivih podataka

Članak 12.

Podaci o učenicima/korisnicima, roditeljima i drugim korisnicima usluga Centra smatraju se profesionalnom tajnom, a mogu se dati pravnim ili fizičkim osobama izvan Centra samo ako je to u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka. Relevantni podaci mogu se dati ustanovama s kojima Centar surađuje: centrima za socijalnu skrb, Zavodu za vještačenje, odgojnim i obrazovnim ustanovama, medicinskim ustanovama, Hrvatskom zavodu za zapošljavanje i sl.

Obveza čuvanja profesionalne tajne obvezuje i nakon prestanka rada u Centru.

Kad je riječ o maloljetnim korisnicima, moguće je objaviti afirmativne podatke o učeniku/korisniku, uz suglasnost roditelja/skrbnika.

Učenik/korisnik Centra ima pravo na poštivanje privatnosti prilikom primanja usluga obrazovanja/socijalne skrbi, a radnici koji pružaju usluge u djelatnosti obrazovanja/socijalne skrbi ne smiju narušavati privatnost učenika/korisnika preko mjere nužne za pružanje usluge ili osiguravanje prava učeniku/korisniku.

Neprihvatljivo je neovlašteno otkrivanje podataka o osobnom ili obiteljskom životu učenika/korisnika koji je radniku povjeren u obavljanju njegovog zvanja, osim ukoliko je otkrivanje tajne počinjeno u javnom interesu ili interesu druge osobe koji je pretežniji od čuvanja tajne.

Neprihvatljivo je iznošenje ili pronošnje podataka iz osobnog ili obiteljskog života učenika/ korisnika te objavljivanje podataka i fotografija učenika/korisnika putem tiskanih i elektroničkih medija, posebice društvenih mreža, osim uz prethodnu suglasnost roditelja ili skrbnika učenika/korisnika.

Transparentnost i povjerljivost

Članak 13.

Centar promiče i podupire transparentnost u propisima i djelovanju kao jednu od temeljnih vrijednosti. Sva pravila i odredbe kojima se definiraju prava i obveze radnika Centra trebaju biti precizni, jasni i dostupni svima.

Svi radnici Centra trebaju uvažavati vrijednost transparentnosti i dostupnosti kriterija i postupaka evaluacije ispunjavanja profesionalnih obveza (ispiti, upisi, profesionalno napredovanje i sl.)

Svi radnici Centra koji na temelju svog položaja u Centru raspolažu podacima sa statusom povjerljivosti trebaju štiti tajnost takvih podataka. Podacima sa statusom povjerljivosti smatraju se podaci tajnost kojih proistječe iz potrebe zaštite prava radnika Centra i koji su zakonom, općim aktima Centra ili odlukom nadležnog tijela donesenom na temelju tih propisa proglašeni povjerljivima. Ne dopušta se otkrivanje povjerljivih podataka drugim članovima Centra kao ni bilo kojoj drugoj strani osim ako je takvo razotkrivanje dio uobičajenog obavljanja posla u Centru ili ako postoji zakonska ili profesionalna obveza da se takve informacije objave.

VI. Međuljudski odnosi

Kultura dijaloga i timski rad

Članak 14.

Obveza je radnika Centra svojim ponašanjem ostvariti dobro i ugodno ozračje u Centru.

Međusobna verbalna i neverbalna komunikacija radnika Centra kao i komunikacija s korisnicima, roditeljima ili skrbnicima treba biti u skladu s njihovim zadaćama i ulogom u i izvan Centra.

Međusobne konflikte radnici ne smiju rješavati u prisutnosti učenika/korisnika Centra. Poticanje drugih radnika na nepoštivanje pravila Etičkog kodeksa nije prihvatljivo.

Članak 15.

Svi radnici Centra trebaju održavati i poticati suradnju u profesionalnim odnosima te se kloniti procjene stručnosti kolega i javnog iznošenja takvih procjena.

Međusobni odnosi radnika u Centru trebaju biti suradnički i temeljiti se na međusobnom poštovanju, kolegijalnosti, međusobnoj pomoći te profesionalnoj i ljudskoj solidarnosti.

VII. Profesionalna i znanstvena odgovornost

Etička pravila i profesionalne dužnosti u odgojno-obrazovnom radu

Članak 16.

Svi stručni radnici Centra koji sudjeluju u odgojnom, obrazovnom i rehabilitacijskom radu trebaju:

1. promicati humane vrijednosti i suvremena znanstvena dostignuća;
2. nastojati da učenici/korisnici što djelotvornije postignu ciljeve svih područja koje usvajaju;
3. obrađivati sve teme na otvoren, primjeren način, a osobito teme koje učenici/korisnici iz bilo kojeg razloga mogu smatrati osobito osjetljivima;
4. pridonositi intelektualnom i psihosocijalnom razvoju učenika/korisnika unutar područja u kojem se obavlja odgojni, obrazovni i rehabilitacijski rad te izbjegavati sve djelatnosti koje bi mogle omesti taj razvoj;
5. osigurati učenicima/korisnicima vrednovanje njihova rada koje je valjano i objektivno te pravodobno;
6. osigurati transparentnost i objektivnost ocjenjivanja;
7. poštovati dignitet svojih kolega i u suradnji s njima raditi u interesu napredovanja svih učenika/korisnika;
8. uvažavati i slijediti odgojne, obrazovne i rehabilitacijske ciljeve i zadaće i standarde Centra u interesu razvoja učenika/korisnika;
9. uzimati u obzir mišljenje i ocjene učenika/korisnika o vlastitoj kompetenciji u cilju unapređivanja kvalitete odgojnog, obrazovnog i rehabilitacijskog procesa;
10. uvažavati prava i odgovornosti roditelja/skrbnika prema načelu dobrobiti i interesa učenika/korisnika;

Svi radnici trebaju o bilo kakvom obliku fizičkog ili psihičkog nasilja ili drugog oblika društveno neprihvatljivog ponašanja u najkraćem mogućem roku obavijestiti ravnatelja Centra koji je o tome obavezan izvijestiti nadležne institucije.

Članak 17.

Svi stručni radnici trebaju promicati ljudska prava, poticati učenike/korisnike na kritičku i argumentiranu komunikaciju.

Poučavanje treba temeljiti na istraživanjima, uvažavati i prihvaćati različite potrebe učenika/korisnika, poticati odnose međusobnog poštivanja i tolerancije.

Isključivi kriteriji vrednovanja i napredovanja učenika/korisnika smiju biti osposobljenost i rezultati u primjeni i svladavanju odgojnih, obrazovnih i rehabilitacijskih sadržaja te odnos prema radu.

Svi stručni radnici pri izvođenju nastave, izvannastavnih aktivnosti, odgoja i rehabilitacije trebaju uvažavati standarde i prava učenika/korisnika.

Nije prihvatljivo prisvajati rezultate rada učenika/korisnika (likovne radove, pisane

sastavke i si.) ili koristiti se njima izvan redovitih programa bez odgovarajuće obavijesti roditeljima/skrbnicima i bez izričitog pristanka učenika/korisnika, ili njegovog roditelja/skrbnika u slučaju da je učenik/korisnik maloljetan.

Profesionalno napredovanje

Članak 18.

Obveza radnika Centra je poštivanje kriterija stručnosti i izvrsnosti.

Svi stručni radnici trebaju se kontinuirano usavršavati i ustrajati na unapređenju kakvoće i razine vlastita znanja i stručnosti u skladu s njihovim ulogom u ostvarivanju ciljeva i zadaća odgoja, obrazovanja i rehabilitacije.

Kriteriji vrednovanja i napredovanja su stručnost, sposobnost i profesionalnost te rezultati u obavljanju određene vrste poslova i zadataka.

Primjereno odijevanje

Članak 19.

Radnici Centra su za vrijeme obavljanja poslova u Centru i onih u vezi s radom Centra dužni odijevati se primjereno i sukladno zahtjevima profesije.

Upoznavanje djelatnika sa Etičkim kodeksom

Članak 20.

Radnici koji se primaju u radni odnos moraju prije potpisivanja ugovora o radu, biti upoznati s odredbama ovoga Etičkoga kodeksa i potpisom potvrditi da će se istoga pridržavati.

VIII. Izbjegavanje stjecanja materijalne ili druge koristi i izbjegavanje sukoba interesa u službi

Primanje materijalnih i drugih darova

Članak 21.

Obveza je radnika Centra otklanjati svaki pokušaj korupcije.

Radnici Centra ne smiju tražiti ili primiti darove, odnosno poticati darivanje za koje postoji jasna pretpostavka da će posredno ili neposredno utjecati na njihovu objektivnost, ili ispunjavanje i poštivanje profesionalnih obveza.

Darom u smislu ovog Kodeksa smatra se novac, stvari bez obzira na njihovu vrijednost, prava i usluge dane bez naknade koje stručni radnici dovode ili mogu dovesti u odnos zavisnosti ili kod njega stvaraju obavezu prema darovatelju.

Stručni radnici smiju zadržati samo dar simboličke vrijednosti i to najviše u vrijednosti do 500,00 kuna.

Darovi veći od 500,00 kuna moraju se prijaviti ravnateljici Centra.

Članak 22.

Svi stručni radnici i ostali radnici Centra trebaju izbjegavati sukobe interesa i nepotizam.

Treba težiti neovisnosti svih izvanškolskih djelatnosti (koje uključuju financijske ili drukčije interese) kako one ne bi bile u sukobu s profesionalnim obvezama Centra i izvan Centra ili utjecale na integritet i objektivnost stručnih radnika i suradnika.

III. ETIČKO POVJERENSTVO

Svrha osnivanja

Članak 23.

Radi savjetovanja Centra u pitanjima ostvarenja Etičkog kodeksa te razvoja i primjene etičkih standarda u Centru se osniva Etičko povjerenstvo.

Djelokrug rada

Članak 24.

Etičko povjerenstvo donosi mišljenja o načelnim pitanjima kao i o usklađenosti ponašanja u konkretnim slučajevima s načelima i odredbama Etičkog kodeksa.

Etičko povjerenstvo donosi uređen je Poslovnik o radu Etičkog povjerenstva kojim se pobliže određuje način rada i donošenje mišljenja Etičkog povjerenstva.

Način imenovanja i mandat

Članak 25.

Etičko povjerenstvo imenuje Upravno vijeće Centra. Mandat članova Etičkog povjerenstva traje četiri godine i članovi imaju pravo ponovnog imenovanja.

Etičko povjerenstvo ima tri člana, a čine ga dva stručna radnika zaposlena u Centru i jedan istaknuti stručnjak izvan Centra iz stručnog područja u svezi s djelatnosti Centra. Etičko povjerenstvo ima predsjednika i zamjenika koje imenuje Upravno vijeće Centra iz reda stručnih radnika Povjerenstva.

Rješavanje spornih pitanja

Članak 26.

U svakom slučaju u kojem postoji neslaganje pri tumačenju i primjeni načela Etičkog kodeksa stručni radnici i ostali radnici Centra obvezni su nastojati da se sporna pitanja najprije riješe unutar sredine u kojoj je do povrede došlo ili kod mjerodavnih tijela Centra. Obraćanje tijelima izvan Centra treba se ograničiti na slučajeve u kojima je to primjereno i nužno.

Pokretanje postupka pred Etičkim povjerenstvom

Članak 27.

Ravnatelj Centra može po potrebi pokrenuti postupak zbog povrede Etičkog kodeksa pred Etičkim povjerenstvom Centra.

Vrste povreda

Članak 28.

S obzirom na vrstu povreda Etičkog kodeksa povrede mogu biti lakše i teže.

Članak 29.

Lakšim povredama Etičkog kodeksa, u pravilu, smatrati će se sljedeća neprihvatljiva ponašanja:

- povreda načela primjerenog odijevanja
- primanje materijalnog dara u vrijednosti većoj od vrijednosti od 500,00 kn
- pojedinačni čin uznemiravanja
- povreda načela kulture dijaloga
- povreda profesionalne i znanstvene odgovornosti i dr.

Težim povredama Etičkog kodeksa, u pravilu, smatrati će se sljedeća neprihvatljiva ponašanja:

- uporaba alkohola ili drugih opojnih sredstava za vrijeme rada ili boravka u Centru
- ponavljani čin uznemiravanja
- spolno uznemiravanje
- povreda ugleda Centra
- neovlašteno otkrivanje podataka o osobnom i obiteljskom životu učenika/korisnika i

- objavljivanje podataka i fotografija učenika/korisnika
- povreda pravila o izbjegavanju sukoba interesa i dr.

Etičko povjerenstvo utvrđivati će težinu povreda u svakom pojedinom slučaju te tako, ovisno o okolnostima pojedinog slučaja, može utvrditi da neko od ponašanja iz stavka 1. ovog članka spada pod težu povredu Etičkog kodeksa i obratno.

Izricanje mjera

Članak 30.

U slučaju da Etičko povjerenstvo utvrdi da je počinjena povreda Etičkog kodeksa Etičko povjerenstvo ravnatelju može predložiti izricanje sljedećih mjera:

-kod lakših povreda Etičkog kodeksa: usmenu opomenu, pismenu opomenu, nalog za ispravljanje učinjene povrede (kada je moguće), upućivanje na edukaciju.

-kod težih povreda Etičkog kodeksa: pismenu opomenu, pismenu opomenu pred otkaz.

Objava Etičkog kodeksa

Članak 31.

Etički kodeks se ističe na oglasnoj ploči Centra i objavljuje na web-stranici Centra.

Etički kodeks mora biti dostupan svakom radniku i učeniku/korisniku Centra.

Sve izmjene i dopune ovog Etičkog kodeksa donose se po propisanoj proceduri, u pisanom obliku te se objavljuju na oglasnim pločama i web-stranicama Centra.

Stupanje na snagu

Članak 32.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom objave na oglasnim pločama sjedišta Centra i Dislocirane jedinice Zagreb.

Stupanjem na snagu ovog Etičkog kodeksa prestaje važiti Etički kodeks iz 2011. godine.

Etički kodeks objavljen je na oglasnim pločama Centra i Dislocirane jedinice Zagreb dana 12.01.2017. godine.

Klasa: 602-03/16-02/092
Ur. Broj: 257-269-16-02-092

Predsjednica Upravnog vijeća Centra:
Izv. prof. dr. sc. Tina Runjić

